Ч. 23. Чернівці, середа дня 29. січня (10. лютого) 1897 року. Рочник XIII.

БУКОВИНА

ЧАСОПИСЬ для руских родин. Виходить щодня кромі днів по неділях і сьвятах.

Редакция і адміністрация в Чернівцях ул. Петровича ч. 2. Передплата 10 зр.

1872—1897.

Чи навчили ся ми чого за остатних 25 літ?

(Конець).

Послїдна фаза галицко-руской полїтики, с. е. Политиновщина і опісля Угодовщина, манить на перший погляд проясненим полїтичним небосклоном Русина-народовця. І годї заперечити, що вона, під деяким взглядом для нас більш втїшна, чим иньші, — но чи надїйна на будущину, над сим слїдує нам застановити ся.

По смерти Литвиновича провідники галицко-руской полїтики, неначе-б бажали відотхнути після сеї невеселої пори, не могли зразу згодити ся на начального провідника і йшли, наколи вільно нам так виразити ся: один гетьта, а другий вісьта! Митрополита не стало, епископа в Перемишли не стало, — а в мірскі руки віддати отсю гідність, мимо сьвіжо набутого опиту — не хотїло ся якось нашим пан-отцям від сьв. Юра, — бо бачило ся їм може, що тільки у духовеньства одного знайти ся може щирий, правдивий руский патріотизм.

Тому-то й стали наші високопреподобні Отцї не добрим підозріваючим оком споглядати на рад. Лавровского, котрого становище умірковане, приязні відносини до покійного митрополита, а тим самим прихильність і довірє до его лиця в тогдашних кругах урядових — казали надїятись, що не хто то иньший, а тільки сей муж обійме головне провідництво галицко-рускої полїтики. Рухливість п. Лавровского непокоїла їх, а еще більше непокоїло їх те, що п. Лавровский почав таки поміж ними, і то не безуспішно, глядати прихильників для свого внеску, котрий в роцї 1869 поставлений в галицкім соймі — став жерелом нової полїтики: полїтики угодової.

„Слово“ зразу не заявляло неприхильности для сего внеску; воно роздумалось аж опісля, так як роздумалась одна часть руских послів, підписавших в купі із п. Лавровским сей внесок.

Гадка угодовости, як на Русина, знаючого, яку неохоту для польского ґеґемонїчного елементу ховав у грудях тодї кождий майже Русин, була сьміливою гадкою — було се ризико очевидне. Пан Лавровский міг сподїватись, що одного гарного поранку, оглянувшись, не побачить за собою нї одного, однїсенького з тих, що підписали его внесок; про иньших прихильників і не згадуючи. Треба було облїчитись з сим фактом. Пан Лавровский в 1862 і 1863 роцї мав симпатию у партиї руских народовцїв, котра то партия теперки розжилась новим кріпшим житем, завязала лїтературне тов. „Просьвіта“, і котру то шановали навіть і противники її; між тим сторонництво „Слова“, хочай не малїо значно, почало дезорґанізувати ся: одні нерли редактора до крайности, відгрожувались в „Биржевих Ведомостях“ — і знаміряли по при „Слово“ поставити другу радикальнїйшу ґазету, — другі, побачивши, що „Слово“ їх морочить і що Росия не думає о заборі Галичини, стали каятись, що дали за ніс водити ся „Слову“, і хочай ясно не признавались до сего, почали туряти теж об окремішнім орґані, на що здає ся не стало їм однакож відваги, може і фондів, або одномисльности робучих сил, — і хотяй потому кількакратно вертали до тої гадки, турянє осталось турянем, новою фантазиею, новим: pium desiderium!

Під такими обставинами пан Лавровский прихилив ся опять до народної партиї і она вибрала его головою Товариства.

Від сеї хвилї народовцї симпатично придивляли ся ходови угодової полїтики, котра (так бачилось), без взгляду на симпатиї і антипатиї, єдино стерегти має народного інтересу. Не дасть ся однак заперечити, що внесок угодовий, заключає в собі заледво minimum жаданя народно-руской партиї, а сподїватись слїдовало, що те minimum більшість соймова з своєї сторони в найлучшім случаю вважати-ме за maximum концесий,“ які народній Руси признати схоче і зможе; кажено: „схоче“, бо справдї зразу деякі вимовнїйші посли польскі заявили чимало прихильности для знаміреної угоди; кажемо: „зможе“, бо ся прихильність не була загальна і мимо сего, що польска журналїстика старала ся направити те зле, якого накоїла попередними лїтами, роздражняючи публику польску против всього, що руске, годї було в короткім часї, що так скажемо, злизати тее, що накипіло роками. Надїя отже була — і кождий з поміж нас сердечно радів, що чей-чей Поляки зрозуміють власний інтерес і схотять пошанувати інтерес руский, що чей-чей мине ся ера безплодної чувственности (в добрім і злім зрозуміню сего слова) і настане ера полїтики нової, новної далекосяглих наслїдків для нашого краю — для обох сторін, полїтики тим раціональнїйшої, тим тривалїйшої, бо основою і виразом її буде інтерес — а відома річ: інтерес — се найтвердший ґрунт, на якім засновують ся приязні взаємини.

Між тим минає одна каденция соймова — ґазети декламують про „згоду“, а угодовий внесок п. Лавровского не приходить на порядок дневний; настає друга каденция сойму — та і ся минає, як попередна, дурно! Замісць угодового внеску, більшість соймова ухвалює викладовий язик руский в тутешній т. з. рускій висшій ґімназиї і вяже дотичний внесок з внеском Галлера о знесеню тут німецкої ґімназиї, як би нарошно на те, щоб ся ухвала не діждала ся санкциї!... „Оттак“, потїшають п. Лавровского, „деякі точки угодового внеску поединчо дали-б ся пересадити в соймі“, і дивують ся самі свому дїлу шановні прихильники угоди з польского сторонництва, збуваючи мовчанкою сам внесок і відбираючи таким поступком віру в добру волю соймової більшости навіть найбільш оптимістичним Русинам-народовцям, позваляючи над ними трiумфувати елементови ненародному!

Про поступки „Ради шкільної краевої“- тої найнетолерантнїйшої для Руси інституциї, вже й не згадуєм тутки.

БУДНИК 417.

Будка 417 лежить при шляху зелїзницї так, як всї будки, окружена малим огородцем і садком з низьких овочевих дерев, живоплотом і висипаними рінею стежками. За садком керниця накрита деревляною будкою, а за нею вузкий загін попри шлях зелїзницї, на котрім садить будник городовину. Той загонець урикає ся небавом вузким язиком, бо шлях знижає ся в проконї, а високі вали землї підносять ся косо понад ним. На валах росте рідка, але буйна трава, а будник засіяв ще поміж неї травки та конюшини і має з того не аби яку пашу для коровиці.

Будник стояв як раз на своїй косій сїножати. Ліву ногу запер долї в землю, а на праві мовби присів, опираючи ся об стрімкий беріг. В руках держав вили і обертав ними нерівні покоси довгої, буйної трави. Високі чоботи і сині шаравари додавали его поставі бундючности, а темний кашкет підсунений над чолом дашком до гори робив его висшим, як був справдї. Але по руках пізнати було, що не велика сила в тім чоловіцї, тай не привична хотьби до легкої пільної роботи, а похилені плечі і запала грудь сьвідчили про спокійну, терпеливу вдачу, а може і якесь пригноблене. Будник робив в одній сорочцї, що від поту прилипла на плечах і був такий занятий своєю працею, що здаесь і думки его не сягали дальше від его вил.

Нараз заскреготали дзвони верх будки і відтак розляв ся рівномірний голос по всїй околицї: „бам-бам“ і знов „бам-бам“. Будник підніс вили мов на команду, не докінчивши навіть обернути покосу і поволи, опираючись одною рукою вилами, а другою на колїно видрапав ся на верх валу. Тут обтер піт з чола рукавом, випрямив ся трохи і поглянув кругом себе. Всюди по нивах та левадах задержали ся при роботї люди на відголос зелїзничого дзвінка. Цїле село числило години після него і тепер кождий порівнував стан сонця, що вже клонило ся до заходу, з дзвонами на будцї. Кождий користав з маленької нагоди, щоби розігнути крижі і опустити на хвилинку невсипущі руки. І будник подумав разом з всїма: „вчасно лягає вже сонїчко спати — недалеко осїнь“. А відтак нагадав, що ті всї люди, що по цїлій долинї розлїзли ся, як мурашки по своїх полях, також певно те саме подумали, що і він в тій хвили; зітхнув тяжко і подумав: „як гарно жити межи людьми, а таки страх тяжко!“

Чим близше підходив до своєї хати, тим смутнїйше ставало его лице. Виразно мішав ся на нім глубокий жаль з якимсь завзятем. Він минув будку, і не глянувши на неї, та пішов просто до рампи, щоби єї замкнути. З тої сторони вела польна дорога в недалеке село, що розсїло ся вздовж шляху зелїзницї в далекім півкрузї. На дорозї їхав від села драбинястий віз. Від шляху зелїзницї не було видко на нім нїчого, тільки над кіньми рухало ся в ріжних вихилясах та закрутах довге бичиско. Коли будник станув на рампі, бичиско закрутило ся скорше, а відтак вражило одного коня вздовж хребта, знов зробило у воздусї велике колесо і вражило другого коня. Заразом зачали важки сильно трясти ся і дав ся чути голос: Ве, враз гей! Конї шарпнули нагло і рушили з місця скоро; за хвильку віз був уже на рампі.

— Слава Ісусу Христу! відозвав ся фірман, котрого до тепер засаняли конї собою. Конї звільнили тимчасом крок самі і ступали нога за ногою через шини.

— Слава на віки! — відповів тихо будник.

— Ви хотїли мене заперти, Костю?

— Ей, я запру, тай мушу назад відчинити. Що то з того?

— А виж хотїли би на віки заложити дорогу, чи як?

— Коби я міг, то заложив би на віки від того села, щоби і собака сюди не перебігла.

— Але як ви самі ходили до нас, до своєї жінки, як ще дівкою була, то тогди не закладали дороги.

— То й моє нещасте. Нїчого доброго я не виходив собі у вашім селї.

Бичиско знов закрутив ся над кіньми і віз затуркотїв долї невеличкої греблї, на якій була рампа. Будник переложив дорогу бальком від села і кинув ним наче з досадою на розсохатий стовп на другій сторонї дороги.

Коли будник відвернув ся, обляв его жаркий сьвіт сонця. Над далекими горами стояла дрожача, змінлива, червона, соняччна баня. Небо прикрасило сонце богато золотом: кожду темнїйшу хмарку обкидало краєм золотою мережанкою,

Після таких фактів питаемось: чого вижидаете від нас, панове з польского угодового гурту? чи може що ми позволимо „неутралізовати“ себе, вдоволяючись гарними словами а дурно вижидаючи фактів? чи може що ми, запізнаючи народний наш інтерес і перемінивши антипатиї на симпатиї, опять зачнемо як діти, бавитись в чувственну політику, або як розпучливі фантасти кинемось в обійми против-народної партиї (а 1897 р. ми кинулись! — *Ред.*) — і сим увільнимо вас від рахунку з нами?

Наколи-б і справді вернулись ми до колишної політики покірливої мовчаливости, то ваша власна істория покаже пальцем на нас і вину неудачі порозуміня запише в реєстр ваших гріхів політичних.

Яко народ, сьвідомий своеї гідности, бажаючий збереженя своеї народної істоти, ми не дамо приспати ся голословними обіцянками, а бажаемо фактів, фактів, і ще раз фактів.

Наша політика чесна; хто чесно думае, сему не тяжко нас вирозуміти. Стоїмо на розпутї — ріжні дороги перед нами; но пійдем тільки тою, котра веде нас до цїли. Ми не бавимось в високу політику, то правда; но під високою політикою ми розуміем дипльомацию, — а о скільки руске питане з дипльомацию нїякого (?) діла не мае, о стільки і висока політика з ним не мае нїякої спільности; — мусимо застерегтись однакож против сеї інсинуациї, щоби ми позвалялись на вні заступати кому небудь иньшому, як тільки природним нашим представителям, людям нашого довіря, народности руской, — котре то право заступництва не терпить нїякої субституциї, нїякого переношеня его на кого небудь иньшого.

Ми не бажаемо від сторони польскої пожертвованя її інтересів, а тільки узнаня наших; від сего бажаня не відступимо, не маем бо охоти фиґуровати яко герої „роману“, як подобалось назвати часописи „Kraj“ безуспішність угодового змаганя.

Наше діло серіозне і ми підняли его в найлучшій гадцї і узялись за него з найлучшою волею, не бажаючи руйновати — а будувати; тільки-ж на леду нїколи будувати не будем! — З чистою совістию проте вижидати мем осуду нашої діяльности від руской публики, стоячи на сторожи її інтересів.“

Так писав якийсь Русин в *Правдї* тому 25 лїт!

Хто знае добре теперішні відносини на Руси (а ми про них уже написали ся доволї), той легко змїркуе, чи ми навчили ся чого за остатних 25 лїт. Порівнаня поміж нашими відносинами зперед 25 лїт а теперішними не потребуемо переводити; всякому тямучому Русинови оно ясне. Лише ми перед виборами хотїли сею статею з *Правди* пригадати галицким Русинам їх вічну блуканину, властям духовним їх післанництво..., а Полякам їх обовязки супротив Русинів. Що про те все скаже істория по 25 лїтах?

НОВИНКИ.

Чернївцї, дня 9-го лютого 1897.

Імянини митрополита Чуперковича відбули ся в недїлю дня 7-го лютого. В православній катедрі відслужив на его інтенцию соборну службу божу архимандрит др. Репта. По службі зібрали ся професори теольоґічного видїлу, сьвітскі, та духовні достойники, щоби зложити поважаному ювилятови своі желаня. З тої нагоди желав особисто митрополитови також президент краю ґраф Ґоес.

Іменоване. Адюнкт інжинериї Альфред Шварц іменований управителем секциї удержаня зелїзницї в Сторожинци.

З галицкого сойму. На вчерашнім засїданю дня 8-го лютого вніс маршалок краевий ґр. Станїслав Баденї нагле внесене що-до обходу ювилею цїсаря. Маршалківске місце заняв заступник маршалка, кардинал Сембратович а ґр. Баденї поставив з посольского місця таке внесене: В цїли звеличаня ювилею панованя цїсаря сойм ухвалюе: 1) вибудовати в Кракові коштом краю, урядити і віддати на власність військового скарбу нові будинки для війска, що занимае тепер Вавель в таких розмірах, які будуть потрібні, щоби помістити залогу. 2) по опорожненю Вавеля звернути ся з просьбою до цїсаря, щоби зволив узнати Вавель своею резиденциею. 3.) щорічно, в міру фінансових сил краю вставляти до буджету відповідну квоту на відреставроване Вавеля. Посол Окуневский спротивив ся тому внесеню думаючи, що оно нарушае права народу руского, котрий на иньших основах прийшов в састав держави австрийскої, именно на основі прав цїсарів австрийских або королів угорских до королївства Галичини і Володимириї. Бесїдник думае, що приняте внесеня ґр. Баденього значило би одно, що узнати, мовто руский край е провінциею польского. Позитивного внесеня пос. Окуневский не поставив, а сойм приняв внесене ґр. Ст. Баденього одноголосно против голосів Окуневского, Остапчука і Новаковского.

Лист від панни. „Високоповажаний пане Редактор! Хочу танцювати, а „Союзани“ хотять свій вечерок з танцями давати в суботу. Я би не від того, і в суботу танцювати, алеж бо мої Татко сьвященником на селї і против недїлї їхати не хотять, кажуть, що не можуть. — Чи „Союз“ не міг би на иньшу днину чи то в тижни, чи в недїлю відложити свій вечерок?

Пане Редактор! дбаете в *Буковинї* про старих на селї, то подбайте хоть раз про молодих, а заслужите собі на вдячність всїх таких як я. — З поважанем Н. Н.“

Маете рацию, панно Н. Н.! Закид Ваш справедливий! Про старих дбають у нас всї, а про молодїж майже нїхто. Товариске житє у нас так слабо розвите, що слїду з него не видко; а ще як карнавал випаде так перед самими виборами, як сего року, то „старі“ вже зовсїм забувають, що самі були колись молодими, і їм анї на гадку не приходить, що треба би устроїти якісь „вибори“ і для своїх доньок. А наші „молоді пани“ — то знов така тяжка кавалерия, що панни замісць любенько до них усьміхати ся, повинні при нагоді зробити остру міну і спитати їх, кілько їм лїт: чи їм уже по 70 лїт, що житя і веселости в них нема, чи таки направду лише двайцять кілька лїт? Тілько нудять сьвітом ті 24-лїтні старцї!

В Чернївцях Русинам не вигода з салями. В місті є лиш дві салї: одна музичного товариства, а друга ґімнастичного; третя товариства стрілецкого, находить ся вже за містом і не приступна. Так ті салї позамавляють завчасу ріжні комітети, а що Русини як до всього, так і до забави навіть пізні, то звичайно мають потім клопіт з салями; хотїли би танцювати а не мають де. З тої причини і *Союз* свій заповідженний — на 20-го с. м. вечерок відкликуе — та потїшае себе і панни надїею, що коли нарік в нашім Народнім Домі будемо мати свою власну салю на сто пар танцюючих, тоді — коли тільки захочемо — а вечерок устроїмо. Може навіть і редакция *Буковини* подбае тоді хоч раз і про молодих і заслужить собі на вдячність панночок, на котру вся погана половина сьвіта безпечно лакома. Поки-що радимо всїм паннам вислати *Союзови* вотум недовіря (з обуренем або й без обуреня), а при тім зручно і любенько — як то лиш панни уміють — збирати складки на наш Народний Дім, аби в нїм саля була величава. Хто знае: може неодна панна, що збирала складки на устроене салї, в нїй пізнае свого будучого „човіка“, і буде мати з то таку нагороду, за якою тужить. Така наша рада і потїха для всїх засумованих паннів.

Господарске товариство в Галичинї мае скликати анкету галицких і буковиньских годовцїв товару, щоби утворити у Вiдни синдикат для випасного галицкого і буковиньского товару. Сей синдикат мав би повідомляти тор-

---

а легкі, білі хмарки припорошило мов листками рожі, так їх пронизало рожевим сьвітлом. По другій сторонї долини залягали вже сумерки вечера. Смерекові гаї чорнїли ся у ярах, а лисі хребти горбів виглядали у сірім півсьвітлї, як дрімаючі великани. Сюди близше до сего боку, де стояла на лагідним підвисшеню будка, було все осьвітлене мовби від пожару. Жовті загони жита та раного вівса видавали ся мов би зі щирого золота, зелений ячмінь вилискував своїм широким листом, темна бараболя, що не скинула з себе цьвіту, купала его в рожевім сьвітлї сонця, а широкі сїножати розкинули ся у всїх відмінах зеленої краски від найяснїйшої молоденької отави, до перестоялої сірої трави і сухих покосів. Люди вертали з поля з сапами на плечах або з косами, що вилискували ся против сонця зловіщим блеском загади, мовби пригадувались, що так як пучки цьвітів потрафлять стинати і людскі голови.

Будник задивив ся через хвилю на той вид, а очи зайшли ему сльозами, хоть сьвітло сонця не мало вже тої сили, щоби разило взір. Він видно подивляв той захід сонця, такий хороший, і ему зробило ся жаль самого себе, що серед того роскішного сьвіта стоїть такий сумний і нещасливий.

Лїниво перейшов на другу сторону шляху, переложив бальок від сторони поля, а потім взяв свої вила і пішов на обійстє, щоби покласти їх під шіпку.

Коло шіпки побачив свою старшу дївчинку, що набирала нарубаних дров на маленькі ручки.

— Мама ще не топила на вечеру? — занитав будник.

— Нї, мама... у мами... до нас... мама... ще нї... — залебедїла дївчинка. Она була очивидно змішана і не знала, що відповісти.

— Чи і ти вже може в змові з своею мамою? Чому не говориш, коли тебе питаю? Певно вже Микола прийшов в гості до мами?

Дївчина кивнула нерішучо головкою і дивила ся з ляком на батька. В тім понїс ся з хати веселий сьміх жіночий а за ним протяжний звінкий чоловічий голос, що зачав сьпівати якусь пісню. Будникови уступила вся кров з лиця. Лиця запали ся, нїздрі его розширили ся і стали втягати воздух у филюючу грудь, а очи виступили на верха і звернули ся непорушно на мале віконце будки.

— Він знов коло твоеї мами; она знов приймае его в моїй хатї — шептав він а серце товкло ему в груди мов молотом. — Що я маю робити з ними обоїма, коли не помагають мої просьби нї мої грозьби, де шукати справедливости, як пімстити, свою ганьбу і твою ганьбу і еї власну ганьбу...

Будник говорив до дитини наче до старої людини. Він забув, що мале ще не розуміло его слів та мовчки тулило ся з ляку до стїни шіпки. Его перейняла дрож з великого зворушеня і він затиснув зуби, щоби ними не дзвонити, не рухнув ся і одним мушкулом, щоби не втратити і одного голосу що долїтав до него з середини, якби хотїв собі самому завдати тим більшої муки.

За тими звуками він мимоволї наближав ся до будки. Переліз тихенько через низькі штахетки з смеречкових кругляків, перетиснув ся через живопліт і перейшов невеличку грядочку з городовиною, не спускаючи анї на хвилинку ока з маленького віконця будки. Нараз станув перед ним і заглянув до середини. Хотяй сподївав ся побачити те, що тепер міг розпізнати у півсумерку, однак твар его протягла ся ще більше і викривила ся мов з наглого переляку. Він побачив дві тїни так близько себе, що ему видало ся, мов би они обнимали ся, або сидїли собі на колїнах. Наглим рухом відскочив від вікна та кликнув придавленим голосом до дївчинки:— Маринка, внеси менї сокиру до хати! — і без памяти підбіг до дверий. Трутив з силою вхідові двері і не задержуючись в малих, темних сїнках, отворив з лоскотом хатні двері. Але тут було всьо спокійно. Жінка стояла перед столом і засьвічувала его будникарску лямпу з зеленим шклом, а парубок сидїв тихо по другій сторонї стола та вдивляв ся мовчки в широку фляшку горівки, що стояла перед ним. Мала дитина в колисцї пробудила ся від наглого стуку і заводила плаксивим голосом.

Конець буде.

товців товару, коли відбувають ся торгові дни у Відни, щоби торговці могли вчас і точно присилати транспорти до Відня. Також мав би вистарчити при торговици у Відни стайню, де можна би непродані рано воли перетримати до другого дня, бо тепер мусять їх наші торговці продавати пополудни за безцін, коли рано не спродали.

Політехнічне товариство у Львові внесло до сойму галицкого дві петиций. В одній просить, щоби сойм надав право засідати і голосувати в соймі кождочасному ректорови політехніки, а в другій, щоби заступництво краю завізвало ряд державний, зреорґанізувати австрийскі середні школи на реальні ґімназиї без греки.

Експедитор почтовий Вінкентий Лукавский спроневірив на почті в Кракові 3000 зр. на перекази надані і в Старій Соли, де він служив при почті. Оногди арештувала его жандармерия в селї Горішних Ляшках і він признав ся при переслуханю, що таким самим способом побрав з почти в Будапешті 9.500 зр. а в спілці з другими 13.000 зр. При нім найшли ріжні почтові печатки з ріжних почт, кілька підроблених переказів, револьвер і морфіну, котру він заживав. Здібний урядник був би колись з него — нема що казати!

Піяцке щастє. В середу, вечірним поїздом привезли з Надвірни до Станіславова улана, котрого скалїчила на тамошній стацийї льокомотива. На стациї в Станіславові зробив ся рух і післали по лїкаря. Улан мав на голові тверде чако, котре машина здусила і очивидно також покалїчила голову. Але видко, що і голова улана була також тверда, бо прикликаний лїкар узнав рану не тяжкою. Коли лїкар хотів заложити уланови бандаж на голову, він опирав ся, що ему не вільно здіймати чака, бо він в службі. Показало ся, що уланиско запив ся, як не боже сотворіне і чи з жури-нудьги, чи не памятаючи, що робить, положив ся на шини під зелїзницю. На велику утїху присутних витягнули з клуночка уланового спору фляшку горівки, а по неї улан зараз простягнув руку. Він не хотів дати ся всадити до ношів доти, доки ему не віддали его фляшини і разом з нею віднесли потовченого улана на ношах до шпиталю.

Як можна жертвувати мілярди на публичні цїли? Будапештеньский бурмістр одержав лист з підписом F. Y. і долучену до листу облїґацию на 500 зр. з бажанем, щоби ті гроші зложити на 500 літ до процентованя, поки з них не виросте 80 мілїонів. З тої суми 75 мілїонів призначує незнаний жертводавець на обхід 1500-них роковин істнованя угорскої держави, $4^1/_2$ мілїона на убогих, а $^1/_2$ мілїона лишає на дальших 500 літ, щоби з него зросла знов сума 3 білїонів 200 мілїярдів. Тую нову суму призначує жертвователь на обхід 2000-них роковин угорскої держави, на добродійні інституциї і на сплату державних довгів. Бурмістр зложив той оригінальний дар в депозиті.

Телеґрами „Буковини“.

З дня 9-го лютого 1897 року.

Відень. Баль міста Відня випав сьвітло. Присутний був цїсар і майже всї архикнязї, спільні австрийскі міністри, дипльоматичний корпус, достойники, і добірне товариство. Цїсар провадив жінку нїмецкого посла, архикнязї жінок послів і міністрів. Цїсар говорив майже зі всіма радними, розвідував ся про господарскі і парляментарні питаня. Жінка бурмістра піднесла шклянку пива на процвитанє міста Відня.

Атени. Пожари в Канеї пригашені цїлком. Християньскі дїльницї виглядають на розвалини. Поза Канею оголошена унїя з Грециею і завзивають грецкого короля займити Крету, яко інтеґральну часть грецкої держави. Кілька чужих панцирних кораблів прибуло. Битви поза Канею тревають дальше.

---

14)

Сестра Юлїя.

Списала

Анна Сторожівна.

(Дальше.)

12.

Кристинопіль, 12-го червня.

Чи видиш, люба Ганусю, звідки то до тебе йде лист? Не з Пристанків а з Кристинополя. А хто его пише? Давній твоїй знакомій Юзї не вольно писати листів, але за то вольно писати сестрі Юлїї, служебници Пречистої Дїви Мариї. З давної Юзї ще зістало ся богато, богато, але є надія в Ісусї моїм, що она мало помалу цїла завмре а нова сестра Юлїя буде на еї місци жити.

Як-же то стало ся, що я вже по правдї служебницею? Милосерний Ісус мій так то все добре поорудовав, що я вже від двох недїль жию в Єго сьвятім раю земскім. Так менї наш дім, де я тепер жию, здає ся, як рай на землї, а дві недїлї, які пережила, то як сон солодкий, тихенький. Вчера питає мене сестра наставниця, чи менї не скучно за домом і родичами? А ти певно не повіриш менї, Ганусю, що то був перший раз за тих дві недїлї, що я о домі згадала. А може ще й дальше не була би я такої гадки приймила, як би сестра наставниця не була мене про то спитала. Не скажу, щоби менї від часу до часу не йшла до голови гадка за маму, за дім, за тебе, навіть за Василя, але я собі такі гадки все рахувала за сьвітові і пусті і непотрібні і все їх відкидала від себе. Я вичитала зараз третього чи четвертого дня, як вступила до новіцияту, в одній дуже красній духовній книжцї таку науку: Пише та книжка, що дитинка, котру мама на руках своїх заспала, скоро зі сну збудить ся, то о нїчім здає ся більше не думає, як о тім, щоби своїми маленькими ручками і устами притулити ся до материньских грудий, так якби крім них для дитинки не було в цїлім сьвітї нїчого вже красшого і лїпшого. Она ними і бавить ся і кормить ся, то для неї вся роскіш і щастє. Оттак, каже та книжка, жиє кожда душа в законї як та дитинка на руках матери, бо сьв. закон є для душі законної матерю. На руках тої матери житє йде, як сон спокійний, тихенький. І не має така законна душа нїчого красшого і лїпшого, як то, щоби всю свою роскіш і щастє зложила на грудях тої матери. А груди тої матери, то сьв. шлюби і сьв. правила і сьв. молитви і кожда законна праця. О тім має собі все гадати, тим бавити ся, і кормити ся, тодї буде доброю і щасливою. Так менї та наука подобала ся, що я тілько й сьвіта тепер знаю, що в нашім сьв. домику.

Я знаю, що ти, Ганусю, цїкава на то, як я переїхала далеку дорогу з дому аж до мого нового раю. Але, Ганусю кохана, чи менї вдало би ся тепер все то списувати? Мусїла би я, хоч не хоч, навертати ся серцем до того сьвіта, з котрого втїкла і до тих міст, через котрі їхала. А вір же менї, Ганусю, що я вже забула, чи той сьвіт ще є, чи є ті де міста і люди, котрих видала. Перший раз,колим сїла писати той лист, нагадало ся менї те все, але я й бою ся роздивляти ся по тій гадцї. Як еї пущу до души, а чи мій Ісус не погнїває ся на мене?

Бо я ще таке вичитала в тій красній духовній книжочцї. Каже: скоро ти свою душу цїлком пошлюбуєш Ісусови, то твоя душа є така, як би красна маленька церковця. А в тій церковцї є трон божий. А на тім тронї царствує твій обручник, котрому пошлюбувалась ся, твій Ісус найлїпший з ангелами сьвятими, котрі зборонять, щоби до тої церковцї не ввійшов нїхто непотрібний, тілько ти сама з набожними мислями і з чистим серцем. І скоро хочеш, щоби Ісус все царствував в тій церковцї і був з тебе радий, то кілько маєш хвильок вільних, зараз іди з побожною мислю і з своїм серцем до тої церковцї. І там уклякни тихонько у стіп свого обручника Ісуса, зложи ему в подарунку своє серце і розмавляй з ним, що хочеш, проси его, натїш ся ним, і з ангелами можеш розмавляти ся. А як треба вже з мислями відходити, щоби що иньшого слухати, або книжку читати, або яку иньшу роботу робити, то заким вийдеш з тої церковцї, проси сьвятих ангелів, щоби они нїкого не впустили до неї, аж ти сама знов вернеш, аби не впустити жадної мисли пустої, сьвітової, анї жадної волї злої, нїчого, нїчого, щоби Ісус не погнївав ся. — І від того часу, як я таке перечитала, менї все здає ся, що в моїй души є Ісус найлїпший, і скоро маю хвильку часу вільного, то зараз іду думкою до него. І так бою ся, щоби до тої души не припустити жадної непотрібної мисли, щоби Ісус на мене не погнїваь ся.

Длятого, моя Ганусю, я таки не буду тобі розписувати, як я їхала і куди і що бачила. Все добре було, і щасливо, без пригоди. Вчера писала я лист до родичів і також не оповідала їм широко за дорогу, тілько згадала їм, що у Львові була в церкві у отців Василиян і там отець місіонар придали менї ще другу дївчину, котра також ішла до служебниць, і я з нею пополудни ходила до самого преосьвященого архиепископа просити о благословеньство. І були ми ще в церкві у сьв. Юра. А за решту, то писала їм тілько, як менї тепер добре і щасливо, поки що. Але не писала їм того, що менї говорила сестра наставниця. Она говорила, що то тілько з початку менї так добре і щасливо, бо я ще тілько зачинаю жити по законному. А потому, каже, буде Ісус посилати ріжні хрестики на мене. Бо то, каже, так зі мною, як з молодою деревинкою. Як деревинка молода, то еї і обвивають і пильнують і стережуть від вітрів, від шкідних звірят, доки деревина не підросте. Як підросте, то нехай сама боре ся з вітром. Так тепер зі мною робить Ісус. Стереже мене, щоби не били на мене жадні покуси анї трудности, а потому буде посилати ріжні хрестики, аби мене загартувати. — А я ще нїчого не зазнала трудного за тих дві недїлї — але я на все готова. Сестра наставниця мене так пробувала, чи я не настрашу ся, а менї здає ся, що я ще буду щаслива, як прийдуть на мене хрестики від мого Ісуса. А щож? я тепер нїчого не терплю, а тож яка з мене служебниця Ісусова! Я хочу

для Ісуса богато-богато терпіти, щоби єму показати, як єго люблю і що я єму до смерти хочу бути вірною.

Тілько за ті хрестики не писала я нічого родичам, щоби не турбовали ся мною. А тобі, Ганусю, написала о тім, щобись за мене молила ся вже наперід, аби я була доброю. Я щодня молю ся за всїх людий, аби були добрі для Господа Бога, а особливо на службі божій, як собі розгадую, який то Бог для людий добрий, що за них умер і що день офірує ся за них на ново на службі божій. На службу божу ходимо веї що рана до монастирскої церкви. Ту в місті є монастир отців Василиян. А від отців Василиян приходить що день один отець до нас на науки. Одного дня розяснює нам наші правила, а другого дня на переміну розяснює нам катехизм. А всїх нас є трийцять на новіциятї, вже разом зі старшими сестрами, котрих є шість. А той сьвященик, що заложив наш закон, називає ся отець Кирило Сїлецкий і є парохом в Жужелю, недалеко Кристинополя. В єго селї є другий дім служебниць. Там є десять сестер. А ще є наші сестри в містї Тернополи і в селї, що називає ся Цигани (так називає ся), і в селї Самолуски.

Ще богато мала би я тобі писати, Ганусю, як я ту жию, але не маю часу. Що йно не чути, як Ісус покличе нас на ранїшний обрахунок совісти, а тодї не знаю, коли би знов той лист докінчила. Тому кінчу, з просьбою, щобись за мене молила ся. —

(Дальше буде).

Рух поїздів зелїзничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-европейского годинника.

Приходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
до Чернівців								
З Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломиї і Снятина	11^{28}	.	.	$6^{\underline{57}}$	$10^{\underline{28}}$	$5^{\underline{50}}$		
З Букарешту, Яс, Сучави, Глїбоки	3^{29}	.	.	9^{12}	$10^{\underline{00}}$	$5^{\underline{23}}$		
З Новоселиці, Садаґури .	.	.	.	.	.	.	11^{13}	$9^{\underline{50}}$

Відходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
з Чернівців								
До Снятина, Коломиї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня	3^{47}	.	.	9^{41}	$10^{\underline{29}}$	$5^{\underline{38}}$		
До Глїбоки, Сучави, Яс, Букарешту	12^{03}	.	.	$7^{\underline{17}}$	$10^{\underline{48}}$	6^{16}		
До Садаґури, Новоселиці .	.	.	.	.	.	.	4^{30}	6^{21}

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейский час ріжнить ся від львівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на зелїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях. За редакцию відповідає **Осип Маковей.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовского.